

Podstatně se zjednodušuje předávání osobních údajů do jiných států. Bez omezení tak lze činit v rámci zemí Evropské unie a dále plyne-li tak z mezinárodní smlouvy nebo rozhodnutí orgánu Evropské unie.

V jiných případech je zapotřebí, aby byly splněny podmínky § 27 odst. 3 zákona a Úřad k tomu dal povolení. Toto povolení nebude třeba tam, kde zvláštní zákon stanoví výjimku. Zrušeno bylo ustanovení, podle něhož měl Úřad rozhodnout do sedmi dnů.

Poznámka redakce:

Novela zákona č. 101/2000 Sb. platí dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů 26. 7. 2004. Některá ustanovení však vejdou v účinnost až od 1. 1. 2005. Tomu, kdo neposkytne Úřadu pro ochranu osobních údajů při výkonu kontroly potřebnou součinnost, může být po tomto datu uložena pořádková pokuta do výše 25 000 Kč, a to i opakovaně. Za neposkytnutí součinnosti se považuje i nesplnění opatření uložených k nápravě zjištěného stavu ve stanovené lhůtě. Další pokuty za přestupky mohou být uloženy správcům nebo zpracovatelům údajů při porušení stanovených podmínek do výše 100 000 Kč, 1 000 000 Kč nebo 5 000 000 Kč.

Dotazy na problematiku ochrany soukromých údajů mohou naši předplatitelé zasílat na e-mail: redakce@linde-nakladatelství, předmět *Poradna*.

Odpovídat bude JUDr. Vladimír Horálek, vedoucí odboru legislativy Úřadu na ochranu osobních údajů. Odpovědi zašleme zdarma na Váš e-mail, nejzajímavější zveřejníme.

Jednatelé společnosti s r. o. a představenstvo a. s.

Jaké podmínky musejí splňovat jednatelé společnosti s r. o. a členové představenstva a. s. a jak je to se zahraničními osobami?

JUDr. Ivan Rada,
Mgr. Bc. Michal Augustýn*)

Je-li jmenován, resp. zvolen, jednatel společnosti s ručením omezeným či člen představenstva akciové společnosti, je v souvislosti s jejich ustanovením do funkce vždy třeba zkoumat, zda splňuje všechny potřebné předpoklady stanovené právními předpisy. V případě některých podmínek je jejich splnění téměř pravidlem (např. dosažení patřičného věku, způsobilost k právním úkonům), u jiných však již je třeba důkladnějšího zkoumání (např. podmínky spojené s konkurzem). Důležité je rovněž, jaké jsou následky nesplnění těchto podmínek.

Ve většině případů prohlašuje zákon takové ustanovení do funkce při počátečním nesplnění podmínek za nicotné (nikoli neplatné). V dalších případech však společnosti umožňuje, aby nedostatek podmínky pro výkon funkce zhojila. **Článek se zabývá i situací, kdy člen statutárního orgánu přestane splňovat zákonné podmínky až v průběhu trvání funkce.**

Vzhledem k tomu, že zahraniční osoby musí prokázat, že disponují vízem, resp. povolením, k pobytu na území ČR, zabýváme se i problematikou jednatelešského oprávnění zahraničních osob, tj. zda nedodržení tohoto zákonného

*) JUDr. Ivan Rada a Mgr. Bc. Michal Augustýn působí v advokátní kanceláři
EISELSBERG NATLACEN WALDERDORFF CANCOLA, v. o. s.

požadavku omezuje zahraniční osoby v jednání za společnost, či nikoli. Poslední část se zaměřuje na podstatné zjednodušení postupu při získání povolení k pobytu na území ČR pro občany členských států EU, ke kterému došlo k 1. 5. 2004.

Všeobecné podmínky výkonu funkce členů statutárních orgánů

Podle ustanovení § 20 odst. 1 občanského zákoníku činí právní úkony právnické osoby ve všech věcech ti, kteří jsou k tomu oprávněni smlouvou o zřízení právnické osoby, zakládací listinou nebo zákonem (**statutární orgány**). Podle ustanovení § 13 odst. 1 obchodního zákoníku jedná právnická osoba statutárním orgánem, nebo za ni jedná zástupce.

Osobami jednajícími jménem obchodních společností¹⁾ jsou v případě **osobních společností** jejich společníci, tj. společníci veřejné obchodní společnosti a komplementáři společnosti komanditní. Funkce statutárního orgánu je tak beze zbytku vázána na skutečnost, že statutárním orgánem může být pouze společník a nikdo jiný. Pokud je společníkem osobní společnosti právnická osoba, jedná jejím jménem její statutární orgán.

U kapitálových společností již tato zásada neplatí a členem představenstva akciové společnosti, resp. jednatelem společnosti s ručením omezeným, mohou být i osoby třetí, nemající postavení společníků těchto společností. **Podmínky pro členství ve statutárním orgánu společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti upravují ustanovení § 135 odst. 2 a § 194 odst. 7 obchodního zákoníku:**

1. věk minimálně 18 let;
2. plná způsobilost k právním úkonům;
3. bezúhonnost ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona;
4. nedostatek skutečnosti, jež je překážkou provozování živnosti. Takovými skutečnostmi podle § 8 živnostenského zákona jsou:
 - prohlášení konkurzu na majetek fyzické nebo právnické osoby, jestliže soud rozhodl, že musí ukončit provozování podniku;
 - zrušení konkurzu po splnění rozvahového usnesení nebo proto, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů na konkurz, a to po dobu tří let od zrušení konkurzu. Byl-li konkurz zrušen z jiného důvodu, shora uvedená překážka provozování živnosti odpadá právní mocí rozhodnutí o zrušení konkurzu;
 - zamítnutí návrhu na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku, a to rovněž po dobu tří let od zamítnutí návrhu na prohlášení konkurzu;
 - uložení zákazu činnosti týkající se provozování živnosti v oboru podnikání společnosti nebo příbuzném oboru, dokud tento zákaz trvá.

Bezúhonným je ve smyslu ustanovení § 6 odst. 2 živnostenského zákona ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen:

- pro trestný čin spáchaný úmyslně, ať již samostatně nebo v souběhu s jinými trestnými činy, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání alespoň jednoho roku;
- pro trestný čin spáchaný úmyslně, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním a nejde o shora uvedený případ; nebo
- pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání.

Pro členy představenstva a jednatele neplatí podmínka zařazená mezi všeobecné podmínky provozování živnosti pro podnikatele fyzické osoby, a to předložení dokladu o tom, že dotyčná osoba nemá vůči územním finančním orgánům daňové nedoplatky nebo nedoplatky na platbách pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Třebaže z výše uvedeného přehledu podmínek pro výkon funkce vyplývá, že jednatelem, resp. členem, představenstva mohou být jen fyzické osoby, není tomu tak bezvýjimečně. Podle ustanovení § 71 odst. 2 obchodního zákoníku, na jehož použití odkazuje ustanovení § 194 odst. 2 ObchZ, je možné, aby soud v případech, kterými se zabýval článek v č. 14–15/2004 „Jmenování jednatele, volba členů představenstva a čeho se přitom vyvarovat“ v odd. B na str. 123, který se týkal jmenování (volby) jednatelů a členů představenstva, jmenoval statutárním orgánem nebo jeho členem i právnickou osobu.

Toto ustanovení je tak speciální k shora citovaným ustanovením § 135 odst. 2 a § 194 odst. 7 obchodního zákoníku. Taková právnická osoba pak musí určit fyzickou osobu, která bude jejím jménem tuto funkci vykonávat. V případě, že tak do 10 dnů ode dne, kdy se rozhodnutí o jmenování stane vykonatelným, neučiní, vykonává tuto funkci statutární orgán právnické osoby, případně jeho členové.

Přestože znění citovaných ustanovení § 135 odst. 2 a § 194 odst. 7 obchodního zákoníku naznačuje, že výčet podmínek pro výkon působnosti člena statutárního orgánu zde uvedený by mohl být úplný, je s ohledem na znění ustanovení § 31a obchodního zákoníku nutno uvést, že **statutárním orgánem obchodní společnosti, resp. jeho členem, nesmí být ani:**

5. fyzická osoba, která vykonávala funkci statutárního orgánu, jeho člena nebo člena jiného orgánu právnické osoby podnikatele v době alespoň jednoho roku před podáním návrhu na prohlášení konkurzu na její majetek nebo v době, kdy této právnické osobě vznikla povinnost podat návrh na prohlášení konkurzu až do podání takového návrhu. Zákaz vykonávat funkci statutárního orgánu nebo být jeho členem trvá až do uplynutí tří let od zrušení konkurzu nebo od zamítnutí konkurzu pro nedostatek majetku.

Pokud členové statutárního orgánu kapitálových společností tyto podmínky nespĺňují, prohlašuje § 194 odst. 7 druhá věta obchodního zákoníku, že osoba, která uvedené předpoklady nespĺňuje nebo na jejíž straně je dána překážka výkonu funkce, se členem představenstva (tedy i jednatelem) nestane, i když o tom rozhodl příslušný orgán. Rozhodnutí o jmenování takových osob je pak třeba považovat za nicotné.

Stejně jako v případě podmínek pro výkon funkce stanovených v ustanovení § 194 odst. 7 obchodního zákoníku i existence překážky pro výkon funkce uvedené v ustanovení § 31a obchodního zákoníku způsobuje nicotnost rozhodnutí o ustavení takové osoby do funkce. Osoba, na jejíž straně se tato překážka vyskytne před jejím ustavením do funkce, se členem statutárního orgánu nestane. Nastane-li taková překážka v době výkonu funkce, má orgán, který člena statutárního orgánu jmenoval (resp. zvolil), právo jej poté, co se o existenci této překážky dozvěděl, odvolat nebo ve funkci potvrdit. **Takové rozhodnutí je třeba přijmout v tříměsíční lhůtě od okamžiku, kdy taková překážka nastala.**

K odvolání je zapotřebí prosté většiny hlasů společníků (akcionářů) přítomných na valné hromadě. K potvrzení ve funkci naopak dvoutřetinové vět-

šiny přítomných společníků (akcionářů) v případě akciové společnosti dvoutřetinové většiny členů dozorčí rady. Nedojde-li k potvrzení volby nebo jmenování do tří měsíců ode dne, kdy nastala překážka podle § 31a obchodního zákoníku, výkon funkce zaniká posledním dnem této lhůty.

Pokud jde o společnost s ručením omezeným, je třeba pamatovat na to, že **první jednatelé** jsou ustanovováni do funkce souhlasným projevem vůle všech společníků vyjádřeným ve společenské smlouvě²⁾ nebo zakladatelské listině při jejím založení. Pokud by fyzická osoba takto jmenovaná do funkce prvního jednatele nespĺňovala předpoklady pro výkon funkce, byla by vzhledem k tomu, že řádné uvedení prvních jednatelů společnosti je podstatnou náležitostí společenské smlouvy, společenská smlouva v této části neplatná. A v případě, že by byl ustaven pouze jediný první jednatel, k platnému založení společnosti by nedošlo, resp. společnost by platně nevznikla.³⁾

Došlo-li by přesto k zápisu společnosti do obchodního rejstříku, řídil by se následující postup podle ustanovení § 68a obchodního zákoníku. V případě ustanovení více jednatelů by bylo možné podle mého názoru dovodit pouze částečnou neplatnost a ohledně návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku by pak přicházel v úvahu postup podle ustanovení § 43 občanského soudního řádu, tj. soud by byl povinen vyzvat účastníky řízení ve věci zápisu společnosti do obchodního rejstříku k opravě podání.

Počátek výkonu funkce člena statutárního orgánu obchodní společnosti je v případě kapitálových společností spojen s účinností usnesení valné hromady (případně dozorčí rady) o jeho jmenování. U všech typů obchodních společností pak se vznikem společnosti v případě prvního statutárního orgánu, resp. prvních členů statutárních orgánů.

Ustanovení § 194 odst. 7 obchodního zákoníku řeší i situaci, kdy člen představenstva či jednatel přestane splňovat podmínky stanovené pro výkon funkce obchodním zákoníkem a jinými zákony. Z povahy věci je zřejmé, že pro zánik funkce mohou mít význam pouze důvody uvedené pod body 2) až 4). Ke ztrátě nebo omezení způsobilosti k právním úkonům dochází v důsledku řízení podle ustanovení § 186 a násl. občanského soudního řádu. Přestane-li člen představenstva či jednatel splňovat podmínky výkonu funkce, jeho **funkce zaniká** s tím, že práva třetích osob nabytá v dobré víře v době výkonu jeho funkce nejsou tímto zánikem funkce nijak dotčena.

Ve shora uvedeném výčtu podmínek, které musí statutární orgán obchodní společnosti splňovat, bude možná někomu chybět vízum nebo povolení k přechodnému či trvalému pobytu pro občany členských zemí Evropské unie na území České republiky ve smyslu § 30 odst. 3 obchodního zákoníku — k tomu blíže v následující kapitole.

Podmínky pro výkon funkce člena statutárního orgánu zahraničními fyzickými osobami

Na výše uvedenou problematiku předpokladů pro výkon funkce člena statutárního orgánu je třeba nahlížet i z hlediska zahraničních fyzických osob. Jde především o problematiku výkladu ustanovení § 30 odst. 3 obchodního zákoníku, podle kterého se u zahraniční fyzické osoby, která se zapisuje do obchodního rejstříku jako osoba oprávněná jednat jménem podnikatele, vyžaduje **doklad o povolení k pobytu** v České republice.

Podstatnou otázkou v této souvislosti se tak stává, zda udělení víza, resp. povolení k pobytu, je:

- a) podmínkou pro vznik funkce, nebo
- b) podmínkou pro zápis do obchodního rejstříku.

V praxi se začalo prosazovat ustanovení § 32 obchodního zákoníku, proto nabude odpověď na tuto otázku jistě na významu. Podle tohoto ustanovení mají soudy nebo jiné orgány upozorňovat rejstříkový soud na neshodu mezi skutečným právním stavem a stavem zápisů v obchodním rejstříku a orgány cizinecké policie tak rejstříkovým soudům oznamují, že nebylo prodlouženo povolení k pobytu.

V praxi jsme se setkali i s případem, kdy rejstříkový soud na základě takového oznámení zcela po právu vymazal dva jednatele, zahraniční fyzické osoby, z obchodního rejstříku. Zároveň však postiženou společnost s ručením omezeným upozornil na to, že „...tímto úkonem došlo k situaci, která by za podmínek ustanovení § 68 odst. 6 písm. a) obchodního zákoníku (skončení funkčního období statutárních orgánů před více než jedním rokem) mohla vést ke zrušení společnosti a jejímu vstupu do likvidace, neboť společnost je bez statutárních orgánů.“ Takový závěr jde však podle našeho názoru z níže uvedených důvodů dalece nad rámec zákonných ustanovení.

Pokud se k tomuto tématu (doposud převážně okrajově) vyjadřovali někteří z našich komentátorů, lze zaznamenat širokou škálu názorů. A. Forejt⁴⁾ kategoricky tvrdí: „Jednatelem nemůže být... cizinec, který nemá povolení k pobytu na území ...“ K. Eliáš⁵⁾: „I tyto osoby (rozuměj: zahraniční osoby) však mohou působit v českých společnostech s ručením omezeným jako jejich jednatele. Musí mít však povolení k pobytu v tuzemsku. Obchodní zákoník v § 30 odst. 3 vyžaduje předložit doklad o povolení k pobytu v České republice pro účely zápisu určité osoby do obchodního rejstříku jako subjektu oprávněného jednat jménem podnikatele.“

M. Bartošková⁶⁾ zřejmě chápe povolení k pobytu rovněž jako pouhou podmínku pro zápis do obchodního rejstříku: „K tomu, aby mohla být osoba oprávněná jednat jménem podnikatele zapsána do obchodního rejstříku, postačuje vízum k pobytu do 90 dnů.“ Zcela jednoznačně se vyjadřuje D. Ševčík⁷⁾: „Absence dokladů (rozuměj: povolení k pobytu) však není překážkou, aby byla taková osoba jednatelem platně ustavena, neboť za podmínku způsobilosti pro výkon této funkce jej obchodní zákoník ani jiný předpis neprohlašuje a je vyžadován pouze k provedení zápisu jednatele do obchodního rejstříku.“

K podrobnému rozboru zmiňovaného ustanovení § 30 odst. 3 obchodního zákoníku je vhodné použít především systematický výklad. Toto ustanovení je obsaženo v části první obecných ustanovení a Hlavě III. obchodního zákoníku nazvané „Obchodní rejstřík“. Jak napovídá název této Hlavy, jde především o ustanovení upravující povahu obchodního rejstříku a sbírky listin a skutečností do obchodního rejstříku zapisovaných, resp. listin do sbírky listin ukládaných. Vzhledem k systematickému členění by tedy v této Hlavě neměla být obsažena ustanovení upravující podmínky pro výkon funkce člena statutárních orgánů obchodních společností.

Že tomu tak beze zbytku není, dokládá v části první zmiňovaný § 31a obchodního zákoníku, zařazený rovněž do Hlavy III. V tomto ustanovení jsou jed-

noznančně upraveny překážky pro výkon funkce. Vzhledem k tomu, že toto ustanovení bylo do ObchZ zařazeno až novelizací provedenou zákonem č. 105/2000 Sb., kterým se mění zákon o konkurzu a vyrovnání a některé další zákony, je pravděpodobné, že ani zákonodárce nebyl schopen nadále zachovat původní systematické řazení stanovené v zákoně. Takový nedostatek legislativní úpravy lze zřejmě mimo jiné přičíst i 17 novelizacím obchodního zákoníku v té době. Zmiňované ustanovení § 31a jednoznačně patří spíše do obecných ustanovení o obchodních společnostech. Této výjimce tak podle našeho názoru není třeba věnovat větší pozornost, než si ve skutečnosti zaslouží.

Ustanovení § 30 ObchZ obsahuje kromě shora zmiňovaného odst. 3 další tři odstavce, z nichž všechny upravují povinnosti podnikatele, které je třeba splnit k tomu, aby byly zákonem stanovené skutečnosti zapsány do obchodního rejstříku. **Odstavec 1** stanovuje, že žadatel o zápis do obchodního rejstříku je povinen prokázat, že nejpozději dnem zápisu mu vznikne živnostenské či jiné oprávnění k činnosti, která má být jako předmět podnikání zapsána do obchodního rejstříku.

Ustanovení odstavce 2 upravuje podmínky pro zápis předmětu podnikání obchodní společnosti nebo družstva do obchodního rejstříku, jde-li o činnost, kterou smějí vykonávat pouze fyzické osoby. Konečně **odstavec 4** ukládá navrhovatelům na zápis společnosti do obchodního rejstříku povinnost prokázat před zápisem právní důvod užívání místnosti, do nichž umístili sídlo nebo místo podnikání zapisované osoby.

Z tohoto výčtu je zřejmé, že zbývající ustanovení § 30 se bezezbytku týkají podmínek, které musí podnikatel splnit pro to, aby byly jím navrhované skutečnosti do obchodního rejstříku zapsány. Se znalostí těchto skutečností je třeba nešťastně formulované ustanovení § 30 odst. 3 vykládat jediným možným způsobem, a to jako **podmínku pro zápis zahraničních osob**, které jsou členy představenstva akciové společnosti nebo jednateli společnosti s ručením omezeným, do obchodního rejstříku, a **nikoli jako podmínku pro výkon funkce člena statutárního orgánu**.

Při takovém výkladu rovněž není nutné konstruovat žádné přechodné období mezi jmenováním člena statutárního orgánu a získáním povolení k pobytu (víza) nad 90 dnů, jak je to nutné v případě, považuje-li se povolení k pobytu za podmínku pro vznik funkce člena statutárního orgánu.

Opačný názor, podle kterého je povolení k pobytu podmínkou pro vznik a trvání funkce statutárního orgánu, vede podle mého názoru navíc ke značným výkladovým obtížím, které se pokusíme dále stručně nastínit:

- 1. Například není jistě pochybností o tom, že jmenování zahraniční osoby statutárním orgánem často v praxi předchází samotnému získání povolení k pobytu a jmenovaný člen statutárního orgánu o jeho udělení požádá až po svém jmenování. Při zcela důsledné aplikaci názoru, že povolení k pobytu je podmínkou pro vznik funkce, by takový postup neměl být použitelný, neboť zahraniční osoba je neměla k okamžiku svého jmenování a její jmenování, resp. volba, by měla být neplatná. V praxi rejstříkových soudů se však od počátku jednoznačně prosadil názor umožňující získání povolení k pobytu (resp. víza) až po ustavení do funkce.**
- 2. Pokud by zahraniční osoby povolení k pobytu získaly, staly by se s účinností ke dni jmenování členy statutárního orgánu. Nestalo-li by**

se tak, bylo by v případě akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným usnesení o jejich jmenování patrně nicotným a na tyto osoby by se hledělo, jako by za členy statutárního orgánu zvoleny nebyly. V praxi by takový výklad znamenal, že od jmenování do získání povolení k pobytu by sice taková osoba jednat jménem společnosti mohla, ovšem s tím rizikem, že jeho neudělením či uplynutím „funkčního období“, odstoupením nebo jinou formou zániku funkce člena statutárního orgánu před jeho získáním by se společnost vystavila nebezpečí, že na úkony jí učiněné se budou vztahovat příslušná ustanovení občanského zákoníku upravující jednatelství bez příkazu.

- 3. V praxi však může nastat i situace, kdy bude zvolena statutárním orgánem zahraniční osoba, která však od okamžiku jmenování o povolení k pobytu v České republice nepožádá** a tím zcela vědomě rezignuje na zápis do obchodního rejstříku. Podle námi zde zpochybňovaného názoru tedy nesplní jednu z podmínek pro výkon funkce. Jaký vliv to však má na její postavení? Tato osoba může kdykoliv od okamžiku svého jmenování o povolení k pobytu požádat.

Těžko lze dovozovat jakousi lhůtu běžící od jmenování členem statutárního orgánu, ve které by taková osoba měla o povolení k pobytu požádat, resp. měla by je obdržet, neboť dovozování takové lhůty nemá žádnou oporu v zákoně. Jediný myslitelný důsledek je podle našeho názoru ten, že uplynutím „funkčního období“ této osoby by se na ni hledělo, jako by nikdy zvolena nebyla, neboť až od tohoto okamžiku bude nepochybné, že nesplnila předpoklady vyžadované zákonem pro vznik funkce statutárního orgánu. Na její úkony učiněné jménem společnosti by se opět vztahovala ustanovení o jednatelství bez příkazu. **A následky takového jednání by bylo třeba posoudit podle ustanovení § 33 občanského zákoníku.**

Z výše uvedeného je podle nás zřejmé, že názor, podle kterého je povolení k pobytu podmínkou pro výkon funkce statutárního orgánu, je mylný a vede k těžko překonatelným výkladovým problémům.

Jediným důsledkem toho, že zahraniční fyzická osoba nezíská povolení k pobytu (vízum) na území České republiky, je pak s ohledem na shora uvedené to, že nebude moci být zapsána do obchodního rejstříku, a osobám, s nimiž bude v rámci obchodního a jiného styku jednat, bude muset prokazovat své oprávnění jednat jménem společnosti jinak. Na jejich oprávnění jednat jménem společnosti se však měnit nic nebude a tyto osoby budou oprávněny společnost zastupovat ve stejném rozsahu jako statutární orgány nebo jejich členové do obchodního rejstříku zapsaní.

V případě shora citovaného usnesení soudu popisujícího situaci, kdy členové statutárního orgánu pozbudou oprávnění k pobytu, musí být statutární orgány z obchodního rejstříku vymazány. Soud však v žádném případě nic neopravňuje k tomu, aby za situace, kdy nebudou zvoleny orgány nové, splňující podmínku pobytu na území republiky, společnost zrušil.

Povolení k trvalému pobytu pro občany členských států Evropské unie

Občané EU vykonávající funkci členů statutárních orgánů jsou od 1. 5. 2004 oprávněni pobývat na území České republiky na základě **povolení k trvalému pobytu**, které se řadí do kategorie zvláštních pobytových povolení vydá-

vaných pro občany z členských států EU vymezených v Hlavě IVA zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění, konkrétně § 87c odst. 1 písm. c) zákona (od 1. 5. 2004 již nelze občanům EU udělit vízum).

Pro občany ze států, které nejsou členy EU, platí i po 1. 5. 2004 dosavadní pravidla při podávání žádosti o vízum k pobytu nad 90 dnů, přičemž popis procesu jejich žádosti bohužel přesahuje možnosti tohoto článku.

Žádost o povolení k trvalému pobytu může občan Evropské unie podat na zastupitelském úřadě České republiky v zahraniční nebo na místně příslušném oddělení cizinecké policie v České republice. **K žádosti předloží:**

- a) cestovní doklad (pas),
- b) doklad potvrzující účel pobytu (rozhodnutí o jmenování do funkce nebo výpis z obchodního rejstříku),
- c) dvě fotografie pasového formátu,
- d) formulář žádosti (dostupný na stránce www.mvcr.cz);
- e) na požádání předloží lékařskou zprávu, že netrpí „závažnou“ nemocí.

Před vyplněním formuláře je třeba znát adresu bydliště v České republice (řádek č. 18 žádosti), ale již není třeba dokládat právní titul k užívání tohoto bydliště (např. nájemní smlouvu) ani výpis z katastru nemovitostí pro předmětnou nemovitost. Rovněž se již nevyžaduje předložení výpisu z rejstříku trestů žadatele. Příslušným oddělením cizinecké policie je oddělení právě podle místa pobytu žadatele v České republice.

Policie vydá povolení k trvalému pobytu formou správního rozhodnutí a žadateli je vydán **průkaz o povolení k pobytu pro státního příslušníka členského státu EU**. Vydává se na dobu 10 let, přičemž platnost lze prodloužit o 10 let, a to i opakovaně. Lhůta k vyřízení žádosti je 180 dnů ode dne podání žádosti. Cizinec je povinen se na vyzvání účastnit osobně řízení, nejčastěji při převzetí rozhodnutí. Rozhodnutí si občan EU převezme v místě podání žádosti. Podá-li občan EU žádost na zastupitelském úřadě, může si rozhodnutí vyzvednout i na příslušném oddělení cizinecké policie. Vyřízení žádosti nepodléhá správnímu poplatku. **Žadatel o povolení k trvalému pobytu je oprávněn pobývat na území České republiky do nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti (převzetí rozhodnutí).**

Vysvětlivky:

- 1) V rámci tohoto příspěvku se budeme zabývat jen statutárními orgány a nikoliv dalšími osobami oprávněnými jednat za právnickou osobu podle pracovněprávních předpisů.
- 2) Blíže Eliáš, K.: Společnost s ručením omezeným, 1. vydání, Praha, Prospektrum, 1997, str. 167.
- 3) Zde je třeba upozornit na rozdíl proti úpravě akciové společnosti, kde obdobný nedostatek při ustanovení „prvního představenstva“ neplatnost založení společnosti nezpůsobí. S ohledem na ustanovení § 200d odst. 1 občanského soudního řádu, resp. ustanovení § 28 obchodního zákoníku, by však v důsledku takového nedostatku nemohl být proveden zápis společnosti do obchodního rejstříku a tato by platně nevznikla.
- 4) Forejt, A.: Obchodní společnosti, 1. vydání, Praha, Prospektrum, 1992, str. 100.
- 5) Eliáš, K.: Společnost s ručením omezeným, 1. vydání, Praha, Prospektrum, 1997, str. 168.
- 6) Štenglová I., Plíva S., Tomsa M. a kol.: Obchodní zákoník — komentář, 6. vydání, Praha, C.H.Beck, 2001, str. 122.
- 7) Ševčík, D.: Společnost s ručením omezeným, vzory podání a listin, právní úprava po novele, 1. vydání, Praha, Prospektrum, 2001, str. 77.